

Abstrakt

Východiska: Užívání návykových látek a témata s nimi spojená se objevují v mnoha aspektech dnešního života. Pronikají také do kulturní oblasti, konkrétně hudebního umění, kde lze zcela nepochybně nalézt skladby, repertoáry umělců i celé žánry ovlivněné existencí a účinky návykových látek.

Cíl: Cílem teoretické části práce je popsat vztah mezi návykovými látkami a třemi největšími směry moderní hudby - jazzem, rockem a rapem. Cílem výzkumu je zmapování výskytu témat návykových látek a oblastí s nimi spojenými v české hip-hopové hudbě, konkrétně v populárních českých rapových albech vydaných v letech 2005-2016, jež se umístili v žebříčku Mezinárodní federace hudebního průmyslu.

Metody: Pro výzkum bylo využito kvantitativního přístupu. Pomocí obsahové analýzy byly z textů skladeb kódovány zmínky o návykových látkách do jednotlivých kategorií. Celkem bylo zkoumáno 590 skladeb nacházejících se na 43 albech.

Výsledky: Z výzkumu vyplynulo, že v 56,6 %, tedy ve 334 skladbách, se objevovala témata návykových látek. Z celkových 886 zmínek byl nejčastěji zmiňován alkohol (46,1 %), následovaný obecnými označeními návykových látek (22 %) a konopnými látkami (17,2 %). Marihuana byla nejčastěji se objevující nelegální látkou. Dále se již v menších zastoupeních (do 3,5 %) ve skladbách objevovaly zmínky o tabákových výrobcích, lécích, halucinogenech, opiátech, amfetaminem, kokainu, tanečních drogách a těkavých látkách.

Závěr: Práce by mohla sloužit jako podnět pro diplomovou práci a jiné studie zabývající se možným vlivem textů skladeb o návykových látkách na posluchače a další studie v této oblasti. Vzhledem k absenci ucelené literatury v českém jazyce by se také dalo uvažovat o rozšíření a doplnění teoretické části této práce.

Klíčové pojmy: užívání návykových látek v hudbě, rap, drogy, jazz, rock